

**Autonoom Gemeentebedrijf
Culturele Instellingen
Antwerpen/Erfgoed**

**Aanpassing 2 van het
meerjarenplan 2020-2025**

Inhoud

1. Administratieve gegevens
2. Strategische nota
3. Financiële nota
 - Financieel doelstellingenplan (schema M1)
 - Staat van het financieel evenwicht (schema M2)
 - Overzicht van de kredieten (schema M3)
4. Motivering van de wijzigingen
5. Toelichting bij het meerjarenplan
 - Grondslagen en assumpties
 - Overzicht per locatie
 - Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard (schema T1)
 - Ontvangsten en uitgaven naar economische aard (schema T2)
 - Investeringsprojecten (schema T3)
 - Financiële schulden (schema T4)
 - Financiële risico's
6. Documentatie bij het meerjarenplan
 - Omgevingsanalyse stad Antwerpen
 - Overzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties
 - Toegestane investerings- en werkingssubsidies
 - Overzicht beleidsvelden per beleidsdomein
 - Personeel

1. Administratieve gegevens

Type beleidsrapport: Aanpassing van het meerjarenplan

Naam bestuur: AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed

Adres bestuur: Grote Markt 1, 2000 Antwerpen

Rapporteringsperiode: 2020 – 2025

Volgnummers laatste inschrijvingen in de dagboeken:

Budgettair dagboek van de verwachte uitgaven	2020: 05823
	2021: 05823
	2022: 05823
	2023: 05823
	2024: 05823
	2025: 05823
Budgettair dagboek van de verwachte ontvangsten	2020: 06240
	2021: 06240
	2022: 06240
	2023: 06240
	2024: 06240
	2025: 06240
Budgettair dagboek van de aanrekeningen	Niet van toepassing

2. Strategische nota

Deze strategische nota maakt deel uit van aanpassing 2 van het meerjarenplan 2020-2025 .

De strategische nota omvat:

1. de **prioritaire beleidsdoelstellingen** met een omschrijving van het vooropgestelde resultaat of eventueel van het vooropgestelde effect;
2. één of meer **actieplannen** die ondernomen zullen worden voor de realisatie van de beleidsdoelstelling. Voor elk actieplan wordt de realisatietermijn aangegeven;
3. de **raming van de ontvangsten en uitgaven** per jaar waarop de beleidsdoelstelling betrekking heeft.

Verwijzing overzicht beleidsdoelstellingen

Artikel 8,5° van het besluit van de Vlaamse Regering over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt dat een overzicht van alle beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties, en de bijbehorende ramingen van ontvangsten en uitgaven die zijn opgenomen in het meerjarenplan ter beschikking moet worden gesteld op de webtoepassing.

Het overzicht kan u via onderstaande link vinden:

<https://www.antwerpen.be/nl/info/5de65ad8b1032b32097913e7/autonoom-gemeentebedrijf-culturele-instellingen-antwerpen-erfgoed>

2BRS01 Cultuur

Status: ongewijzigd
Realisatietermijn: 2020-2025

De stad Antwerpen zet zowel in op regie van het kunsten-, erfgoed- en lokaal cultuurbeleid, als op een kwaliteitsvol, breed, divers en innovatief cultuuraanbod vanuit de culturele instellingen met uitstraling tot ver buiten de stad en cultuurteams binnen de stad.

De stad zet eveneens in op de samenwerking met verenigingen. De stad ziet cultuur ook als ‘middel’ om maatschappelijke doelen te behalen en onderschrijft een aantal principes (zoals het belang van maximaal gedeeld ruimtegebruik). Zo draagt cultuur essentieel bij tot de maatschappelijke ontplooiing van bewoners en bezoekers, een leefbare stad en de uitstraling van stad Antwerpen als cultuurhoofdstad van Vlaanderen.

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	23.380.899	22.146.149	20.166.675	21.247.123	20.446.419	17.171.556
	Uitgaven	25.638.179	27.752.808	21.981.975	22.849.711	21.539.941	18.546.597
Investering	Ontvangsten	2.866.994	2.323.933	2.125.000	2.125.000	3.125.000	1.375.000
	Uitgaven	717.975	193.250	1.025.000	1.025.000	2.025.000	275.000

Prioritaire actieplannen**2BRS0101 Cultuurhoofdstad van Vlaanderen**

Status: ongewijzigd
 Realisatietermijn: 2020-2025

Als culturele hoofdstad van Vlaanderen heeft de stad Antwerpen een kwaliteitsvol, breed, divers en innovatief aanbod, waaraan bewoners en bezoekers laagdrempelig kunnen participeren en waar ruimte is om accenten te leggen op specifieke doelgroepen en thema's, zoals "urban". Antwerpen neemt hierin een voorbeeldfunctie met internationale uitstraling op. Om dit te realiseren zijn de voornaamste partners binnen de bedrijfseenheid Talentontwikkeling en Vrijtijdsbeleving (sport, jeugd en onderwijs), binnen de groep Stad Antwerpen (sociale dienstverlening, ondernemen en stadsmarketing, Vespa, de districten en stadsontwikkeling) en partners buiten de stad (partners binnen het culturele landschap, de bedrijfswereld en andere overheden).

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	15.664.150	15.109.380	15.735.815	16.120.484	16.107.778	16.151.996
	Uitgaven	19.855.663	21.610.858	20.798.173	20.997.551	20.637.781	17.644.440
Investering	Ontvangsten	2.591.994	2.048.933	1.850.000	1.850.000	2.850.000	1.100.000
	Uitgaven	642.975	118.250	750.000	750.000	1.750.000	

2BRS0102 Investeren in internationale kunst- en cultuurinfrastructuur

Status: ongewijzigd
 Realisatietermijn: 2020-2025

De stad Antwerpen streeft naar een culturele topinfrastructuur die mee de doelstelling van culturele hoofdstad van Vlaanderen uitdraagt. Een masterplan cultuurinfrastructuur zorgt voor de realisatie van een doorgedreven inhaalbeweging op vlak van onderhoud zodat de infrastructuur veilig, duurzaam en polyvalent toegankelijk is voor iedere bewoner, bezoeker en (culturele) organisatie. De restauratie, renovatie of ontwikkeling van nieuwe topinfrastructuur zorgt voor een duurzaam cultureel patrimonium dat in gebruik breed gedeeld wordt. Om dit te realiseren zijn de voornaamste partners binnen Talentontwikkeling en Vrijtijdsbeleving (sport, jeugd en onderwijs), binnen de groep Stad Antwerpen (Sociale Dienstverlening, Ondernemen en Stadsmarketing, AG Vespa en Stadsontwikkeling) en partners buiten de stad (partners binnen het culturele landschap en Vlaanderen (erfgoed, CJM en Toerisme Vlaanderen)).

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	7.149.749	5.999.209	3.293.300	3.289.079	3.319.081	
	Uitgaven	5.122.516	4.864.450	124.242	112.600	112.600	112.597

Overige actieplannen**2BRS0103 Regie Cultuur**

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	567.000	1.037.560	1.137.560	1.837.560	1.019.560	1.019.560
	Uitgaven	660.000	1.277.500	1.059.560	1.739.560	789.560	789.560
Investering	Ontvangsten	275.000	275.000	275.000	275.000	275.000	275.000
	Uitgaven	75.000	75.000	275.000	275.000	275.000	275.000

Overige beleidsdoelstellingen**2BRS02 Erfgoed**

Status: Ongewijzigd

Realisatietermijn: 2020 - 2025

3. Financiële nota

Schema M1: Financieel doelstellingenplan

			2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prioritaire beleidsdoelstelling 2BRS01								
Exploitatie	uitgaven		25.638.179	27.752.808	21.981.975	22.849.711	21.539.941	18.546.597
	ontvangsten		23.380.899	22.146.149	20.166.675	21.247.123	20.446.419	17.171.556
	saldo		-2.257.280	-5.606.659	-1.815.300	-1.602.588	-1.093.522	-1.375.041
Investerings	uitgaven		717.975	193.250	1.025.000	1.025.000	2.025.000	275.000
	ontvangsten		2.866.994	2.323.933	2.125.000	2.125.000	3.125.000	1.375.000
	saldo		2.149.019	2.130.683	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Financiering	uitgaven							
	ontvangsten							
	saldo							
Niet-prioritaire beleidsdoelstelling 2BRS02								
Exploitatie	uitgaven		145.950	259.530	141.750	139.250	141.750	101.750
	ontvangsten		151.700	220.280	122.000	122.000	122.000	82.000
	saldo		5.750	-39.250	-19.750	-17.250	-19.750	-19.750
Investerings	uitgaven					850.000		
	ontvangsten					850.000		
	saldo							
Financiering	uitgaven							
	ontvangsten							
	saldo							
Totalen								
Exploitatie	uitgaven		25.784.129	28.012.338	22.123.725	22.988.961	21.681.691	18.648.347
	ontvangsten		23.532.599	22.366.429	20.288.675	21.369.123	20.568.419	17.253.556
	saldo		-2.251.530	-5.645.909	-1.835.050	-1.619.838	-1.113.272	-1.394.791
Investerings	uitgaven		717.975	193.250	1.025.000	1.875.000	2.025.000	275.000
	ontvangsten		2.866.994	2.323.933	2.125.000	2.975.000	3.125.000	1.375.000
	saldo		2.149.019	2.130.683	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Financiering	uitgaven							
	ontvangsten							
	saldo							

Schema M2: Staat van het financieel evenwicht

Budgettair resultaat		2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Exploitatiesaldo	(a-b)	-2.251.530	-5.645.909	-1.835.050	-1.619.838	-1.113.272	-1.394.791
a. Ontvangsten		23.532.599	22.366.429	20.288.675	21.369.123	20.568.419	17.253.556
b. Uitgaven		25.784.129	28.012.338	22.123.725	22.988.961	21.681.691	18.648.347
II. Investeringsaldo	(a-b)	2.149.019	2.130.683	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
a. Ontvangsten		2.866.994	2.323.933	2.125.000	2.975.000	3.125.000	1.375.000
b. Uitgaven		717.975	193.250	1.025.000	1.875.000	2.025.000	275.000
III. Saldo exploitatie en investeringen	(I+II)	-102.511	-3.515.226	-735.050	-519.838	-13.272	-294.791
IV. Financieringsaldo	(a-b)						
a. Ontvangsten							
b. Uitgaven							
V. Budgettair resultaat van het boekjaar	(III+IV)	-102.511	-3.515.226	-735.050	-519.838	-13.272	-294.791
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar		9.493.392	9.390.881	5.875.655	5.140.605	4.620.767	4.607.495
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat	(V+VI)	9.390.881	5.875.655	5.140.605	4.620.767	4.607.495	4.312.704
VIII. Onbeschikbare gelden							
IX. Beschikbaar budgettair resultaat	(VII-VIII)	9.390.881	5.875.655	5.140.605	4.620.767	4.607.495	4.312.704

Autofinancieringsmarge		2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Exploitatiesaldo		-2.251.530	-5.645.909	-1.835.050	-1.619.838	-1.113.272	-1.394.791
II. Netto periodieke aflossingen	(a-b)						
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen							
b. Periodieke terugvordering leningen							
III. Autofinancieringsmarge	(I-II)	-2.251.530	-5.645.909	-1.835.050	-1.619.838	-1.113.272	-1.394.791

Gecorrigeerde autofinancieringsmarge		2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Autofinancieringsmarge		-2.251.530	-5.645.909	-1.835.050	-1.619.838	-1.113.272	-1.394.791
II. Correctie op de periodieke aflossingen	(a-b)						
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen							
b. Gecorrigeerde aflossingen o.b.v. de financiële schulden							
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	(I+II)	-2.251.530	-5.645.909	-1.835.050	-1.619.838	-1.113.272	-1.394.791

Toelichting bij schema M2: De staat van het financiële evenwicht

Artikel 11, 2de lid van het Besluit van de Vlaamse Regering over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt dat in het meerjarenplan van de lokale besturen een overzicht van het geconsolideerde financieel evenwicht moet worden opgenomen die de financiële evenwichten bevat van de autonome gemeentebedrijven en de districten.

Aangezien aanpassing 2 van het meerjarenplan van AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed op een later tijdstip is opgemaakt dan aanpassing 2 van het meerjarenplan van stad en OCMW Antwerpen werd opnieuw het financiële evenwicht van de eerste aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 van het agentschap mee opgenomen in het geconsolideerde financieel evenwicht van aanpassing 2 van het meerjarenplan van stad en OCMW Antwerpen.

Schema M3: Overzicht van de kredieten

	Boekjaar 2020		Boekjaar 2021	
	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten
Kredieten budgettaire entiteit 1				
Exploitatie	25.784.129	23.532.599	28.012.338	22.366.429
Investerings	717.975	2.866.994	193.250	2.323.933
Financiering				
Leningen en leasings				
Toegestane leningen en betalingsuitstel				
Overige financieringstransacties				

4. Motivering van de wijzigingen

Geen inhoudelijke wijzigingen aan de doelstellingen

Het AG schrijft zich volledig in in de doelstellingen van het meerjarenplan van de stad Antwerpen. Het agentschap draagt bij aan de doelstellingen van het beleidsdomein cultuur. Voor alle geformuleerde doelstellingen is een raming gemaakt van het budget vereist voor de realisatie van deze doelstellingen. In voorbereiding van de eerste aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 werd de eerste versie van de doelstellingenboom (goedgekeurd door het college op 22 maart 2019) verfijnd waar nodig. Aan deze doelstellingen zijn met deze aanpassing van het meerjarenplan geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht. De verdeling van de budgetten over de doelstellingen wordt evenwel bij elk budgetproces bijgesteld en dus ook bij deze tweede aanpassing van het meerjarenplan.

Verdere stappen richting geïntegreerde meerjarenplanning

Het meerjarenplan 2020-2025 is het eerste meerjarenplan van het nieuwe agentschap AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed. Zoals aangegeven in de besluitvorming over en de documenten van het originele meerjarenplan en de eerste aanpassing, betrof dit in eerste instantie nog een samenvoegen van verschillende begrotingen (per organisatie en per instelling). Bij deze tweede aanpassing van het meerjarenplan zijn bijkomende bijstellingen gebeurd, zowel aan inkomsten- als aan uitgavenzijde. Zo worden vanaf 2021 onder meer de kredieten voor de centrale staf van de musea en de kredieten voor bewaking en beveiliging geïntegreerd. Hiermee zijn nieuwe stappen gezet naar een verdere geïntegreerde meerjarenplanning op het niveau van het agentschap. De begrotingen per instelling blijven hierbij het uitgangspunt.

Aanpassing kredieten 2020 en vaststelling kredieten 2021

Op basis van de reeds gerealiseerde en nog te voorziene uitgaven en ontvangsten werden in deze aanpassing de kredieten voor het lopende jaar bijgesteld. Dit resulteerde in een aanzienlijke globale verlaging van de uitgavenkredieten en - in mindere mate - van de ontvangstenkredieten. In de mate van het mogelijke werden een aantal kredieten doorgeschoven naar 2021. Dat is een deel van de verklaring voor de sterke stijging in 2021 ten opzichte van de vorige aanpassing van het meerjarenplan. Ontvangsten zijn vaak verbonden aan subsidies, waarmee niet zonder meer geschoven kan worden. Bij de afsluit van 2020 zal blijken welk gedeelte van de ontvangsten opnieuw kan worden ingezet in 2021.

Een andere belangrijke verklaring voor de stijging van de kredieten in 2021 heeft te maken met de opening van het vernieuwde MoMu en het bijhorende Modejaar. Ter realisatie daarvan wordt nu een aanzienlijk deel van het beschikbare resultaat ('reserves DMS') uit het verleden als uitgaven bestemd.

Daarnaast gebeurden er in deze tweede aanpassing opnieuw een aantal rechtzettingen, zoals de verwerking van de uitgaven van de (aflopende) gidsenwerking. Voorts blijkt de overstap vanuit de regels voor vzw of stichting naar de Vlaamse regelgeving met betrekking tot de beleids- en beheerscyclus nog een aantal aanpassingen met zich mee te brengen (o.a. naar rekeningstelsel of verwerking van bepaalde ontvangsten en uitgaven) die een invloed hebben op de cijfers.

De investeringskredieten van de twee bestaande 'investeringsprojecten' van het originele meerjarenplan (in BBC-terminologie, cf. schema T3) werden omwille van de overzichtelijkheid en

uniforme opvolging samengevoegd onder het investeringsproject '2BRS0101 – Cultuurhoofdstad van Vlaanderen'.

Verwerking restmiddelen De Museumstichting SON, vzw Antwerpen Kunstenstad en vzw Vredescentrum

Zoals ook aangegeven bij de toelichting bij schema M2 (zie volgend hoofdstuk '5. Toelichting – Grondslagen en assumpties') is het *budgettair resultaat* 2019 voor het AG samengesteld uit het budgettair resultaat van De Museumstichting SON, de relevante onderliggende onderdelen van de voormalige vzw Antwerpen Kunstenstad en van vzw Vredescentrum, volgens de eindsituatie op 31 december 2019. De definitieve jaarrekeningen van de vzw's werden inmiddels goedgekeurd, de jaarrekening van de stichting werd volledig gereviseerd maar de finale afsluit maakt deel uit van de gerechtelijke procedure tot ontbinding. Het budgettair resultaat werd berekend aan de hand van de schema's die het Agentschap Binnenlands Bestuur daarvoor ter beschikking stelt en is opgenomen in schema M2.

De restmiddelen van de voormalige entiteiten worden blijvend ingezet waarvoor ze binnen die entiteiten oorspronkelijk werden opgebouwd. Een deel van deze restmiddelen krijgt met deze aanpassing van het meerjarenplan al een bestemming (reserves), maar zullen ook in de exploitatie-uitgaven worden opgenomen bij de komende aanpassingen van het meerjarenplan wanneer de werking gedurende de volgende jaren nog meer in detail kan worden gebudgetteerd. Voorbeelden van bestemming in 2020 en 2021 zijn:

- werking MOMU (vnl. heropening en modejaar): 889.476 euro;
- werking FOMU : 790.079 euro;
- werking DIVA (incl. terugbetaling provincie): 543.716 euro;
- werking Lijsternest: 237.682 euro (in 2021).

Impact COVID19-pandemie

Ook in deze tweede aanpassing van het meerjarenplan zijn er aantal aanpassing doorgevoerd als gevolg van de COVID19-pandemie die sinds het voorjaar wereldwijd heerst. Alle stedelijke culturele instellingen werden gesloten op 13 maart 2020 in navolging van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan om daarna pas geleidelijk opnieuw op te starten en op 29 oktober 2020 opnieuw te sluiten. Dit heeft uiteraard een impact op de werking en financiën van AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed.

De financiële implicaties werden in de mate van het mogelijke verder verwerkt in deze tweede aanpassing van het meerjarenplan, voor 2020 en 2021. De volledige impact is op dit moment evenwel nog steeds niet berekenbaar. Daarvoor zijn er teveel onbekende variabelen. Het is bijvoorbeeld nog niet geweten hoelang de huidige maatregelen zullen blijven duren. Ook in de voorbije periode werden de musea en erfgoedinstellingen en Vredescentrum geconfronteerd met wijzigende maatregelen die een impact hebben op zowel de werking en programmatie als de (ticket-)inkomsten. Als voornaamste pijler binnen het AG schetsen we hier alvast de belangrijkste impact voor de musea en erfgoedinstellingen tot hiertoe. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de nieuwe sluiting sinds 29 oktober.